

Aan de gemeenteraad en de wethouders mevr. M. Wijnja en K. de Wrede

Aanvullende reactie op de Nota Zandwegen voor vervolgssessie raadsvergadering 28 februari 2024

23 februari 2024

Op 7 februari 2024 was ik een van de negen insprekers tijdens de raadsvergadering. De inspreektijd werd beperkt tot 2-1/2 minuut per persoon. Dat dwong mij om m'n inspreektekst in te korten. Ik vind dat daardoor een aantal dingen die ik wilde aangeven verloren zijn gegaan. Die wil ik toch aan u kwijt. Ondanks het feit dat de meeste sprekers in wisselende bewoordingen het steeds over hetzelfde hadden. Daarom stuur ik u onderstaand alsnog wat me afgelopen vijf jaar opviel aan het zandwegenonderhoud door Stadsbeheer. En dat gaat vooral over het eerste gedeelte van de Duinweg en het zuidelijke gedeelte van de Onneresweg.

Voordat ik daarover begin: eerst even over onderhoud. Het basisprincipe voor het onderhoud van zandwegen is: in de zomer groot onderhoud door ploegen en bol maken en in de winter minimaal onderhoud. De gemeente Lochem bijvoorbeeld verwoordt dat als volgt: '*... **groot effectief onderhoud is maar vier maanden per jaar mogelijk; de periodes zonder wateroverlast, opdooi of droogte. In de overige maanden letten wij op de begaanbaarheid en wordt er – naast noodreparaties – continu gekeken hoe we de zandwegen begaanbaar houden zonder daarbij de constructie en het wegdek aan te tasten.***' Uit deze informatie blijkt al dat proactief onderhoud van zandwegen een must is.

Na het ploegen in de zomer kan de bovenlaag van de zandwegen weer verharderen, verkitten noem ik het maar. En het bolmaken is noodzakelijk voor optimale afwatering. Daarom is het ook van belang dat bermten lager liggen of gootjes hebben. Uit ervaring weten aanwonenden dat wat de gemeente Lochem aangeeft, juist is. Dat is trouwens niets bijzonders. Want dat is te lezen in de nota's alle gemeenten die te maken hebben met onderhoud van zandwegen: de Veluwe, in Drenthe, de Achterhoek en in Brabant. Met andere woorden dus: als het langdurig regent in de winter of na een vorstperiode of als het langdurig droog is, is het pappen en nathouden. En dan is het aan beide kanten, aanwonenden en de gemeente, een kwestie van geven en nemen. Vandaar dat aanwonenden een regisseur met doorzettingsmacht zo belangrijk vinden!!!

Daarentegen moeten oude eswegen, zoals de Onneresweg en Oude Schoolweg, juist niet worden geploegd en bolgemaakt. Dat komt omdat zandwegen en landerijen in elkaar overlopen. Voor die zandwegen is in de zomerperiode wat egaliseren en gaten opvullen voldoende.

Wat me afgelopen vijf jaar tot mijn verbijstering over het onderhoud van zandwegen opviel was:

- In 2019, 2020 en 2021 werden een aantal, lang niet alle, zandwegen geploegd maar niet bolgemaakt. Er scheen daarvoor niet het juiste materieel beschikbaar te zijn. Dit had tot gevolg dat in regenperiodes de zandwegen blubberwegen werden. Je zakte dan weg in het natte zand. Ook is het voorgekomen dat in het jaar 2021 of 2022 veel te laat in het seizoen

werd begonnen met groot onderhoud. Daardoor kon slechts een beperkt aantal zandwegen worden geploegd. Van proactief onderhoud was dus maar gedeeltelijk sprake.

- Winter 2020/2021 werd op alle zandwegen een dikke laag zand variërend van zo'n 10 tot 30 cm gestort op de verkitten laag. En dat zonder de zandwegen bol te maken, vlak dus, in het verkeerde seizoen en met veel te veel en te fijn zand. Toen het langdurig begon te regenen waren de zandwegen nauwelijks begaanbaar en liep er veel zand in de sloten die net door Waterschap waren geschoond. En toen het een langdurige periode droog was en het vervolgens ging stormen woei veel zand van de weg in bermen, tuinen en op boerenland.

Nooit eerder waren zandwegen zo breed.

- In mei 2022 bij de afsluiting van de Hoge Hereweg wegens spoorwerkzaamheden, werd het zuidelijke deel van de Onneresweg geploegd of gewoeld tot iets voorbij het Tranendal. Sinds die tijd is groot gedeelte van dat stuk esweg onbegaanbaar voor fietsers. De noordkant van de Onneresweg was al verknald in winter 2020/2021.

- Jaarlijks worden de bermen tussen de bomen langs de zandwegen met een enorme machine gemaaid. Niet in verhouding tot de kleinschalige kwetsbare beboomde bermen. Daarbij werden vaak de stammen van de bomen en ook het schelpenfietspad beschadigd. En niet te bevatten, bij dat maaien werden tegelijkertijd de graszoden even omhoog gebracht.

- In 2023 werden met asfaltgranulaat gaten van enkele half-verharde wegen opgevuld. Zelfs is met dat materiaal een berm gemaakt langs het fietspad naar het nieuwe pontje. In een natuurgebied dus. Het blijft mijn vraag waarom er in de Nota Zandwegen niet de voorwaarde is opgenomen dat er in het landelijke gebied Haren alleen gebruik wordt gemaakt van gebiedseigen materiaal, tenzij.

En na jaren van onvoldoende proactief en juist onderhoud barstte Stadsbeheer de afgelopen weken los met allerlei werkzaamheden:

- Op 31 januari 2024 werden de kuilen van de Duinweg opgevuld en de weg opgehoogd met bergen zand, boven op de harde verkitten laag. Een aanpak die valt onder de noemer reactief onderhoud. Toen het begon te regenen werden de zandweg en in het bijzonder de kuilen een grote modderzooi. Alle kanten ging je op met de auto. Flink vaarhouden, dat was de enige manier om nog thuis te komen. Duidelijk is dat Stadsbeheer het principe hanteert: als het volk mort, dan zand erover.

- Niet alleen werd op 31 januari 2024 de Duinweg voorzien van flink veel zand. Ook de afwatering van Appelbergen werd aangepakt. Fietspaden werden geborsteld, de randen van de afwateringsbuizen en putjes werden opgegraven (waarbij die aan beide kanten beschadigd werden) en tussen de weg en het fietspad werd het schuin afgeplagd en overtollige aarde weggehaald. Al die jaren was dit nog nooit gebeurt. Waarom staat trouwens in de Nota Zandwegen niets over afwateringsbuizen en putjes onder zandwegen?

- Langs het huizen van het voormalige vakantiepark van de Hoge Hereweg werden nieuwe lantaarnpalen geplaatst.

- En enkele dagen geleden begon Stadsbeheer met het vrezan van het fietspad langs de Duinweg. En nu maar hopen dat het niet langdurig gaat regenen want dan spoelt het zand, dat op 31 januari op de Duinweg is aangebracht, van de weg op het fietspad.

- Tot slot: eindelijk werden er weer paaltjes langs het fietspad van de Duinweg geplaatst. Echter, helaas slechts tot halverwege de Duinweg en te weinig paaltjes.

Ik hoop van harte dat de gemeente met ons, aanwonenden, in gesprek gaat over de wijze van onderhoud van de zandwegen en bermen en dat we gezamenlijk tot een goed onderhoudssysteem komen.

Met vriendelijke groet,